

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 644

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 5 august 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 759 din 11 decembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în redactarea anterioară modificării prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative	2–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
767. — Ordin al ministrului energiei, interimar, privind modificarea Ghidului specific — Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile, aferentă Fondului pentru modernizare, aprobat prin Ordinul ministrului energiei nr. 354/2024.....	5–6
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
52. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.	7–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 759

din 11 decembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 alin. (2)

din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în redactarea anterioară modificării prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Cristian-Nicolae Sima	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, excepție ridicată de Sindicatul „Acord” din Târgu Mureș, în numele și pentru membrii săi Nicoleta Florea și alții, în Dosarul nr. 553/102/2019/a1 al Tribunalului Mureș — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.791D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate având în vedere jurisprudența Curții Constituționale. Sunt invocate, în acest sens, Decizia nr. 809 din 7 decembrie 2021 și Decizia nr. 573 din 22 noiembrie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 553/102/2019/a1, **Tribunalul Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.**

5. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Sindicatul „Acord” din Târgu Mureș, în numele și pentru membrii săi Nicoleta Florea și alții, într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de acordare a unor despăgubiri constând în diferențe salariale.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia formulează critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă.

7. În ceea ce privește pretinsa neconstituționalitate extrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, se susține că aceasta nu îndeplinește cerințele prevăzute de

art. 115 alin. (4) din Constituție referitoare la existența unei situații extraordinare, a cărei reglementare nu a putut fi amânată. În opinia autorului excepției, în cuprinsul actului normativ criticat nu este descrisă o situație extraordinară și nu se arată care sunt motivele care au impus adoptarea soluțiilor legislative preconizate pe calea ordonanței de urgență. În acest sens, face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale care a stabilit înțelesul noțiunilor „situație extraordinară” și „urgență”.

8. Referitor la neconstituționalitatea intrinsecă a dispozițiilor legale criticate, autorul excepției susține că acestea contravin prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție care consacră principiul legalității, în componenta referitoare la calitatea legii. Astfel, susține că norma juridică criticată nu indică perioada de aplicare a măsurii pe care o reglementează, în contextul în care Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice prevede o creștere etapizată a salariilor, soldelor și indemnizațiilor până în anul 2022. Se arată, de asemenea, că sintagmele „se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2018” și „și desfășoară activitatea în aceleași condiții” sunt lipsite de claritate și de previzibilitate.

9. În același sens se arată că textul criticat nu se corelează cu terminologia, principiile, definițiile și modurile de calcul prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, întrucât salariul lunar include și sporurile, iar sporurile sunt definite ca procent din salariul de bază. Mai arată că schimbarea modalității de calcul al sporurilor afectează principiul nediscriminării, principiul importanței sociale a muncii și principiul transparenței mecanismului de stabilire a drepturilor salariale.

10. Se susține, totodată, că dispozițiile legale criticate contravin principiului egalității în drepturi, consacrat de art. 16 din Constituție, deoarece creează o diferență de tratament juridic între personalul plătit din fonduri publice, care beneficiază de sporuri stabilite procentual la salariul de bază și personalul al cărui cuantum al sporurilor nu este calculat ca procent la salariul de bază, deși ambele categorii de salariați își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Această diferență de tratament juridic are drept consecință diminuarea veniturilor unei părți dintre angajații din sistemul public și, prin urmare, instituirea unei discriminări nejustificate.

11. De asemenea, se arată că, prin nerespectarea principiului egalității în drepturi, se încalcă și art. 20 din Constituție, prin prisma căruia sunt aplicabile mai multe reglementări internaționale. În acest sens se face trimitere la art. 7 lit. a) pct. (i) teza întâi din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, care prevede că statele părți recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de condiții de muncă juste și prielnice, care să asigure îndeosebi un salariu echitabil și o remunerație egală pentru o muncă de valoare egală, fără nicio distincție.

12. Se mai susține că măsura de plafonare a cuantumului sporurilor pentru condiții de muncă afectează dreptul de proprietate asupra unei părți din salariu, fără ca această măsură să fie justificată de vreunul dintre scopurile legitime prevăzute de art. 53 din Constituție. Totodată, această din urmă normă constituțională este încălcată și prin lipsa prevederii unei limite de aplicare în timp a dispoziției de restrângere a drepturilor.

13. **Tribunalul Mureș — Secția civilă** apreciază ca fiind neîntemeiate criticile formulate de autorul excepției prin raportare la art. 16 din Constituție, arătând că plafonarea reglementată de textul criticat se aplică în mod uniform tuturor angajaților din categoria profesională din care fac parte membrii de sindicat pentru care s-a formulat acțiunea. De asemenea, consideră că nici criticile raportate la art. 41 și 53 din Constituție nu sunt întemeiate. Menționează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor, doar în privința perioadei în care munca a fost prestată, iar normele legale recunoșteau un anumit cuantum al salariului, dreptul la un salariu într-un anumit cuantum este considerat „bun”. Pe de altă parte, este la latitudinea statului să determine ce sume vor fi plătite angajaților săi din bugetul de stat. Faptul că membrilor de sindicat nu le-a fost acordată o creștere și a cuantumului sporurilor nu înseamnă că acestora le-a fost încălcat dreptul de proprietate privată sau că le-a fost restrâns exercițiul unor drepturi.

14. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018.

18. Curtea observă că dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 au fost modificate prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 9 ianuarie 2020, fiind păstrată, de principiu, soluția legislativă pe care acestea o prevăd. Însă, întrucât în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate produc efecte juridice prevederile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 în forma anterioară modificării și având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, Curtea reține ca obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate dispozițiile art. 34

alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în redactarea anterioară modificării prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, care au următorul cuprins: *„Începând cu 1 ianuarie 2019, cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2018, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”*

19. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, astfel cum acestea se interpretează în temeiul art. 20 alin. (1) din Constituție și prin prisma art. 7 lit. a) pct. (i) teza întâi din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, art. 44 cu privire la dreptul de proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și în art. 115 alin. (4) și (6) privind condițiile adoptării ordonanțelor de urgență ale Guvernului. De asemenea, se face referire și la Declarația Universală a Drepturilor Omului, la Carta Socială Europeană Revizuită și la Carta comunitară cu privire la drepturile fundamentale ale muncitorilor.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în redactarea criticată de autorul excepției, au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, fiind pronunțate, în acest sens, Decizia nr. 809 din 7 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 22 februarie 2022, și Decizia nr. 573 din 22 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 7 iunie 2023, prin care instanța de contencios constituțional a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

21. Astfel, prin Decizia nr. 809 din 7 decembrie 2021, precitată, analizând criticile de neconstituționalitate extrinsecă raportate la art. 115 alin. (4) din Constituție, Curtea a reiterat jurisprudența sa referitoare la condițiile de adoptare a unei ordonanțe de urgență a Guvernului, prin care a statuat că Guvernul poate adopta o ordonanță de urgență în următoarele condiții, întrunite în mod cumulativ: existența unei situații extraordinare; reglementarea acesteia să nu poată fi amânată; urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței. Plecând de la aceste considerente, Curtea a observat că în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se menționează că reglementarea criticată a fost adoptată având în vedere obligația Guvernului de a conduce politica fiscal-bugetară într-un mod care să asigure predictibilitatea acesteia pe termen mediu, în scopul menținerii stabilității macroeconomice, instituită prin Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, pe baza căreia să fie fundamentat proiectul bugetului de stat pe anul 2019; necesitatea adoptării, în cel mai scurt timp, a legii bugetului de stat, legii bugetului asigurărilor sociale de stat și perspectiva 2020-2021. Se mai arată că „măsurile propuse stau la baza fundamentării veniturilor și cheltuielilor bugetului general consolidat”, „luând în considerare că pentru păstrarea echilibrului bugetare sunt necesare unele măsuri menite să mențină volumul cheltuielilor bugetare la un nivel care să permită respectarea condiționalităților asumate de Guvernul României, inclusiv în ceea ce privește nivelul deficitului bugetar”.

22. De asemenea, Curtea a observat că în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se face referire la „măsurile deja prevăzute în Legea-cadru nr. 153/2017, cu impact asupra bugetului general consolidat în anul 2018, precum și necesitatea respectării țintei de deficit de sub 3% din PIB”, sens în care sunt necesare stabilirea pentru perioada 2019-2021 a unor măsuri fiscal-bugetare, precum și continuarea aplicării unora dintre măsurile care vizează limitarea cheltuielilor aprobate în anii anteriori. Una dintre aceste măsuri constă în „menținerea cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2018 a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții”.

23. Având în vedere aceste precizări și ținând cont de preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 în care se precizează că „neadoptarea în regim de urgență a măsurilor fiscal-bugetare propuse ar genera un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, afectând în mod semnificativ sustenabilitatea finanțelor publice”, Curtea a constatat, pe de o parte, caracterul urgent al adoptării măsurilor, acestea fiind necesare la fundamentarea strategiei fiscal-bugetare pe perioada 2019-2021, a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, urgența fiind, așadar, motivată în cuprinsul ordonanței de urgență criticate, iar, pe de altă parte, că situația care impune adoptarea acestor măsuri constituie o stare de fapt obiectivă, independentă de voința Guvernului, care poate fi încadrată în conceptul constituțional de „situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată”, astfel cum acesta a fost definit în jurisprudența sa.

24. Reținând că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere suficientă pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public, care necesită adoptarea unui act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia, Curtea a reținut că textul criticat nu încalcă dispozițiile art. 115 alin. (4) din Constituție.

25. În consecință, Curtea a constatat că nu poate fi reținută încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție.

26. În continuare, examinând criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate în raport cu art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, Curtea a reținut că, analizate în cadrul ansamblului normativ privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prevederile de lege criticate dispun o măsură fiscal-bugetară, aplicabilă începând cu anul 2019, fără a cuprinde vicii care să afecteze claritatea, precizia sau predictibilitatea normei juridice. Susținerile referitoare la imprecizia dispozițiilor legale implică înțelegerea conținutului normelor juridice criticate, prin corelare cu alte dispoziții legale în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice, vizând, în realitate aspecte referitoare la interpretarea și aplicarea legilor.

27. Totodată, Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței sale, sporurile, premiile și alte stimulente reprezintă drepturi salariale suplimentare, nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. Legiuitorul este în drept să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 329 din 25 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 14 august 2013). De asemenea, legiuitorul are competența exclusivă de a

stabili conținutul, condițiile și limitele acordării sporurilor, precum și de a decide cu privire la acordarea acestora (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006, sau Decizia nr. 552 din 24 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iulie 2012).

28. În acest din urmă sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților lor din bugetul de stat, și anume Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, și Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz și alții împotriva Spaniei*, paragraful 57. În consecință, Curtea constată că regula menținerii la un anumit nivel a cuantumului sporurilor pentru personalul plătit din fonduri publice reprezintă opțiunea legiuitorului, exprimată în limitele prevăzute de Constituție.

29. În ceea ce privește criticile referitoare la încălcarea art. 16 din Constituție, Curtea a constatat că prevederile legale criticate vizează, prin conținutul lor normativ, personalul plătit din fonduri publice, fără a institui privilegii ori discriminări pe considerente arbitrare.

30. De asemenea, instanța de contencios constituțional a constatat că nu poate fi reținută nici incidența în cauză a dispozițiilor art. 41 din Constituție, deoarece norma de referință invocată prevede „instituirea unui salariu minim brut pe țară”, fără să dispună cu privire la drepturi salariale suplimentare, cum sunt sporurile (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 706 din 11 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 23 octombrie 2007).

31. Referitor la pretinsa încălcare, prin textul criticat, a dreptului de proprietate privată, astfel cum acesta este prevăzut de art. 44 din Constituție și de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dispozițiile convenționale anterior menționate nu conferă dreptul de a primi în continuare un salariu într-un anumit quantum (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 19 aprilie 2007, pronunțată în Cauza *Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei*, paragraful 94). Prin urmare, stabilirea prin lege a unei reguli în privința menținerii cuantumului sporurilor salariale la un anumit nivel nu are semnificația încălcării regulilor constituționale și convenționale invocate.

32. De asemenea, având în vedere considerentele mai sus enunțate, Curtea a constatat că prevederile legale criticate, prin conținutul lor normativ, nu pun în discuție o restrângere a exercițiului unor drepturi fundamentale și nici nu afectează astfel de drepturi. În consecință, dispozițiile art. 53 din Constituție nu sunt incidente în cauză, iar cele ale art. 115 alin. (6) din Constituție nu sunt sub niciun aspect încălcate.

33. În ceea ce privește pretensele neconcordanțe între dispozițiile legale criticate și normele cuprinse în Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, Curtea a precizat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel s-ar ajunge inevitabil la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă deci că într-o astfel

de situație nu se pune în discuție o chestiune privind constituționalitatea, ci una de coordonare a legislației în vigoare, de competența autorității legiuitoare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 76 din 25 aprilie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 27 iulie 2000, Decizia nr. 81 din 25 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999, sau Decizia nr. 6 din 14 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 7 februarie 2003).

34. Curtea a mai precizat că modalitatea de aplicare a dispozițiilor de lege criticate excedează controlului de constituționalitate exercitat de instanța de contencios constituțional, aceasta revenind autorităților publice cu competență în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice, iar, în caz de litigiu, instanțelor judecătorești.

35. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția pronunțată, cât și considerentele pe care aceasta se sprijină își mențin valabilitatea și în cauza de față.

36. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Sindicatul „Acord” din Târgu Mureș, în numele și pentru membrii săi Nicoleta Florea și alții, în Dosarul nr. 553/102/2019/a1 al Tribunalului Mureș — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în redactarea anterioară modificării prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Mureș — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 decembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Cristian-Nicolae Sima

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ENERGIEI

ORDIN

privind modificarea Ghidului specific — Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile, aferentă Fondului pentru modernizare, aprobat prin Ordinul ministrului energiei nr. 354/2024

Având în vedere:

— art. 6 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu completări prin Legea nr. 376/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinul ministrului energiei nr. 353/2024 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile, aferentă Fondului pentru modernizare, cu modificările ulterioare;

— Referatul Direcției generale investiții nr. 199.454 din 3.07.2026 privind necesitatea modificării Ghidului specific — Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile, aferentă Fondului pentru modernizare, aprobat prin Ordinul ministrului energiei nr. 354/2024,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 316/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul energiei, interimar, emite prezentul ordin.

Art. I. — Ghidul specific — Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile, aferentă Fondului pentru modernizare, aprobat prin Ordinul ministrului energiei nr. 354/2024, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 și 386 bis din 25 aprilie 2024, se modifică după cum urmează:

1. La capitolul 1 punctul 1.1, paragraful al 7-lea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Finalizarea investițiilor, respectiv instalarea, punerea în funcțiune și conectarea la rețea, se va realiza până la data prevăzută în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială ce va fi lansată și publicată pe site-ul ME conform prevederilor legale și nu poate depăși data de 31.12.2028;”.

2. La capitolul 1 punctul 1.8 subpunctul 1, marcatorul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„o descrierea proiectului, inclusiv data începerii și a finalizării acestuia (data finalizării nu va depăși data stabilită în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială), respectiv în cadrul acestui apel data de 31.12.2028;”.

3. La capitolul 2 punctul 2.2, literele d) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„d) Perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv între data la care solicitantul depune cererea de finanțare la ME și data preconizată de finalizare a proiectului, dar nu poate fi mai târziu de 31.12.2028, cu respectarea principiului «demararea lucrărilor» prevăzut la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014. Anumite activități legate de proiect [de exemplu: proiectare (studiul de prefizabilitate, studiul de fezabilitate, proiectul tehnic etc.)], achiziția de teren etc. pot fi realizate înainte de data de început a eligibilității, respectiv data la care solicitantul depune cererea de finanțare la Ministerul Energiei, însă acestea nu vor fi eligibile pentru rambursarea din Fondul pentru modernizare;

✓ A se vedea secțiunea Activități previzionate din cererea de finanțare.

.....
f) Durata de implementare a proiectului nu depășește data de 31.12.2028;

✓ A se vedea secțiunea Activități previzionate din cererea de finanțare.”

9. La anexa nr. 7 punctul 5, tabelul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„5. Buget — Plan anual de cheltuieli

TABEL 5
— lei —

An ⁽⁴⁾	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cheltuieli						

(4) Planul anual de cheltuieli se va întocmi pentru perioada de implementare a investiției care nu va depăși data de 31.12.2028.”

Art. II. — Prevederile prezentului ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III. — Direcția generală investiții din cadrul Ministerului Energiei va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul energiei, interimar,
Ilie-Gavril Bolojan

București, 24 iulie 2026.
Nr. 767.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d), art. 100 pct. 72 și ale art. 146 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin, iar Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A. și participanții la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale

OPCOM — S.A. vor proceda la ducerea la îndeplinire a acestuia.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 107/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1052 din 3 noiembrie 2021.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
George-Sergiu Niculescu

București, 30 iulie 2026.
Nr. 52.

ANEXĂ

REGULAMENT

privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Scop

Art. 1. — Prezentul regulament stabilește un cadru organizat pentru tranzacționarea în regim concurențial a gazelor naturale în cadrul piețelor centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., respectiv:

a) tipurile de produse care pot fi tranzacționate pe piața produselor standardizate pe termen scurt, pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

b) modul de stabilire a ofertelor de vânzare sau cumpărare a gazelor naturale de către participanții la piețele administrate de OPCOM — S.A.;

c) modul de organizare a sesiunilor de licitație/tranzacționare și de stabilire a tranzacțiilor pe piețele administrate de OPCOM — S.A.;

d) principiile decontării tranzacțiilor pe piața produselor standardizate pe termen scurt;

e) participanții la piața produselor standardizate pe termen scurt, la piața produselor standardizate pe termen mediu și lung și la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., precum și criteriile/condițiile pe care trebuie să le îndeplinească aceștia;

f) modul de contractare a gazelor naturale tranzacționate;

g) modul de înregistrare, gestionare și publicare a informațiilor privind tranzacțiile efectuate.

Art. 2. — Prin implementarea piețelor centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM — S.A. se creează un cadru alternativ, centralizat, transparent, obiectiv și nediscriminatoriu de vânzare și de cumpărare a gazelor naturale, cu respectarea reglementărilor în vigoare în sectorul gazelor naturale.

SECȚIUNEA a 2-a

Domeniul de aplicare

Art. 3. — Prezentul regulament se aplică participanților la piețele centralizate de gaze naturale și Operatorului Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Art. 4. — Prezentul regulament se aplică pentru produsele tranzacționabile în cadrul următoarelor piețe centralizate de gaze naturale, puse la dispoziția operatorilor economici din domeniul gazelor naturale de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.:

a) piața produselor standardizate pe termen scurt, cu segmentele: piața intrazilnică, piața pentru ziua următoare și piața cu livrare pe mai multe zile consecutive, sub o lună calendaristică;

b) piața produselor standardizate pe termen mediu și lung, cu segmentele: piața contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere continuă, piața contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare prin licitație publică și piața contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare tip OTC;

c) piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

SECȚIUNEA a 3-a

Definiții și abrevieri

Art. 5. — În înțelesul prezentului regulament, abrevierile folosite au semnificațiile următoare:

a) *OPCOM* — S.A. — Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.;

b) *OTS* — operatorul de transport și de sistem. În sensul prezentului regulament, operatorul de transport și de sistem este Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” — S.A.;

c) *PI-GN* — piața intrazilnică de gaze naturale;

d) *PZU-GN* — piața pentru ziua următoare de gaze naturale;

e) *PMZ-GN* — piața cu livrare pe multiplu de zile gaziere consecutive, sub o lună calendaristică;

f) *PCGN-LN* — piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere continuă;

g) *PCGN-LP* — piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație publică;

h) *PCGN-OTC* — piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare de tip OTC;

i) *PPF-TL* — piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

j) *PVT* — punct abstract, unic la nivelul Sistemului național de transport, între punctele de intrare în Sistemul național de transport și cele de ieșire din Sistemul național de transport, în care este permis transferul dreptului de proprietate asupra gazelor naturale de la un participant către alt participant de pe piața gazelor naturale; PVT este utilizat de către participanții la piața gazelor naturale atât în scop comercial, cât și pentru echilibrările individuale ale portofoliilor proprii, conform reglementărilor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE).

Art. 6. — În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile următoare:

a) *banca comercială* — instituție de credit autorizată de Banca Națională a României, ce aplică regulamentele Băncii Naționale pentru serviciile financiare oferite clienților săi;

b) *banca cont central* — banca comercială la care OPCOM — S.A. are deschis contul central al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, care urmează a fi creditat cu sumele prevăzute în instrucțiunile de debitare directă, aferentă decontării tranzacțiilor pe aceste piețe;

c) *banca de decontare* — banca comercială la care participantul la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN și-a deschis contul care urmează a fi debitat cu sumele prevăzute în instrucțiunile de debitare directă aferente decontării tranzacțiilor pe aceste piețe;

d) *banca garantă* — banca comercială care emite la ordinul clientului său, participant la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt, o scrisoare de garanție bancară de plată în favoarea OPCOM — S.A.;

e) *compensare* — stingerea obligațiilor de plată, egale, reciproce, între două persoane juridice, până la concurența obligației celei mai mici, prin ordine de compensare;

f) *confirmare de tranzacție* — raport ce poate fi accesat de către participantul la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt prin intermediul sistemului de tranzacționare administrat de OPCOM — S.A., care confirmă o tranzacție pe oricare dintre segmentele pieței produselor standardizate pe termen scurt efectuată de acesta;

g) *contraparte* — calitatea de vânzător/cumpărător a OPCOM — S.A. pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, în limita garanțiilor depuse de participanți;

h) *Convenție de participare la piață* — convenție standardizată stabilită de OPCOM — S.A., distinct pentru piețele produselor standardizate pe termen scurt, pentru piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și pentru piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, ce prevede drepturile și obligațiile reciproce dintre OPCOM — S.A., în calitate de operator al pieței, și fiecare participant la piața centralizată de gaze naturale care face obiectul convenției;

i) *corelare continuă* — acțiunea realizată în mod automat de platforma de tranzacționare în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul cumpărării sau prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul vânzării și cele două prețuri — de vânzare, respectiv de cumpărare — sunt cele mai bune prețuri din piață; în urma corelării se realizează tranzacția. Corelarea continuă este mecanismul prin care sunt încheiate tranzacțiile pe PCGN-LN, PCGN-OTC, PI-GN și PMZ-GN;

j) *corelare în urma licitației* — acțiunea realizată în mod automat de sistemul de tranzacționare la încheierea etapei de colectare a ofertelor, în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul de închidere al pieței și prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul de închidere al pieței; în urma corelării se realizează tranzacții. Corelarea în urma licitației este mecanismul prin care sunt încheiate tranzacțiile pe PZU-GN;

k) *debitare directă* — modalitate de plată a unei sume de bani, convenită între participantul la piețele produselor standardizate pe termen scurt și OPCOM — S.A., care constă în debitarea preautorizată a contului participantului la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN de către banca de decontare în baza prevederilor mandatului de debitare directă, la solicitarea OPCOM — S.A., respectiv creditarea corespunzătoare a contului OPCOM — S.A. de către banca cont central în baza angajamentului privind debitarea directă. Această modalitate de plată nu necesită autorizarea prealabilă de către participantul la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN a fiecărei instrucțiuni de debitare directă trasă asupra contului său;

l) *formularul de încheiere a tranzacțiilor* — document emis de OPCOM — S.A., prin care notifică tranzacția/tranzacțiile încheiată/încheiate pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, respectiv pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung. Notificarea reprezintă obligație pentru părțile menționate în formular în ceea ce privește semnarea contractului standard sau, după caz, a contractului de vânzare-cumpărare propus de către inițiator în conformitate cu datele notificate sau, după caz, subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părți pentru vânzarea-cumpărarea gazelor naturale;

m) *garanția de validare pentru ziua de tranzacționare curentă* — valoarea constituită a scrisorii de garanție bancară de plată, diminuată cu obligațiile de plată ale participantului la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN neîncasate în contul central al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, față de care se validează ofertele de cumpărare introduse;

n) *instrucțiune de debitare directă* — instrucțiune de plată prin debitare directă formulată de OPCOM — S.A. către banca cont central, pentru creditarea contului central al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN de către banca de decontare la care participantul la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN are deschis contul care urmează a fi debitat cu suma prevăzută în instrucțiunea de debitare directă;

o) *instrument standard* — contract definit în cadrul sistemului de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, având ca obiect vânzarea/cumpărarea de gaze naturale într-o anumită zi gazieră/interval din ziua gazieră/multiplu de zile gaziere consecutive;

p) *intermediere* — procedură derulată de administratorii platformei de tranzacționare, exclusiv pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, în scopul identificării unui al treilea participant la piață, care să accepte încheierea a câte unei tranzacții cu alți doi participanți la piață (care au propus cel mai bun preț de cumpărare și, respectiv, cel mai bun preț de vânzare, neeligibili între ei, dar care sunt eligibili cu cel de-al treilea participant, conform listelor de eligibilitate);

q) *licitație publică* — modalitatea de tranzacționare semianonimă conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii prin licitație publică a unei oferte publicate la solicitarea unui participant la PCGN-LP/PPF-TL inițiator al sesiunii de tranzacționare, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

r) *listă de eligibilitate* — listă pe care fiecare participant la PCGN-OTC o va menține și actualiza pe platforma de tranzacționare, cuprinzând partenerii eligibili, distinct pe fiecare tip de tranzacție — de vânzare sau de cumpărare —, respectiv pe fiecare tip de produs de tranzacționare;

s) *mandat SEPA Direct Debit (MDD)* — document prin care un participant la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt acordă o autorizare permanentă, dar revocabilă OPCOM — S.A., pentru a emite instrucțiuni de debitare directă asupra contului său deschis la banca de decontare și, respectiv, dreptul băncii de decontare pentru a-i debita contul cu suma prevăzută în instrucțiunile de debitare directă emise de OPCOM — S.A., conform Schemei de debitare directă Business to Business (SDD B2B);

t) *negociere continuă* — modalitatea de negociere realizată în mod anonim prin intermediul platformei de tranzacționare în care participanții la sesiunea de tranzacționare își pot actualiza ofertele în timp real, numai din punctul de vedere al cantității și prețului propuse prin ofertă, fără ca identitatea acestora să fie dezvăluită;

u) *nota de decontare zilnică* — raport emis în cadrul sistemului de tranzacționare pentru fiecare participant la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN în care sunt specificate, cumulat la nivel de zi gazieră de livrare, cantitățile de gaze naturale tranzacționate la vânzare/cumpărare și valorile totale și nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată, inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil;

v) *ofertă de gaze naturale pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung* — oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

w) *ofertă de gaze naturale pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung* — oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale, exprimată în unități de energie, oferită spre cumpărare/vânzare și intervalul în care poate varia aceasta, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada și profilul de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

x) *ofertă de gaze naturale pe piața produselor standardizate pe termen scurt* — oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

y) *operator al pieței de gaze naturale* — persoana juridică titulară de licență care asigură administrarea piețelor centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung. În sensul prevederilor prezentului regulament, operator al piețelor centralizate de gaze naturale este OPCOM — S.A.;

z) *participant la piață* — operatorul economic din sectorul gazelor naturale, titular de licență emisă de către ANRE, sau clientul final care se înscrie și respectă Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt/piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale/piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

aa) *tranzacționare de tip OTC* — modalitate de tranzacționare anonimă, pe baza căreia un participant la PCGN-OTC încheie bilateral contracte cu participanții la piață înscrși în lista de eligibilitate în urma atribuirii prin negociere continuă, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

bb) *pieța produselor standardizate pe termen scurt* — cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT a unor cantități de gaze naturale, cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere și/sau pe o perioadă de o zi gazieră și/sau multiplu de zile gaziere consecutive — dar sub o lună calendaristică, în profil orar constant;

cc) *pieța intrazilnică de gaze naturale (PI-GN)* — piața organizată și administrată de OPCOM — S.A., după încheierea în ziua D a sesiunii de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale pentru ziua gazieră D+1, pentru încheierea de tranzacții de vânzare și cumpărare gaze naturale cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere D+1 la data încheierii tranzacției. Tranzacțiile încheiate fac obiectul nominalizării în PVT;

dd) *pieța pentru ziua următoare de gaze naturale (PZU-GN)* — piața organizată și administrată de OPCOM — S.A. pentru încheierea de tranzacții de vânzare și cumpărare gaze naturale cu livrare în ziua gazieră care urmează imediat după ziua de tranzacționare, având ca obiect transferul dreptului de proprietate a unor cantități de gaze naturale în PVT;

ee) *pieța produselor cu livrare pe mai multe zile (PMZ-GN)* — piața organizată și administrată de OPCOM — S.A. pentru încheierea de tranzacții de vânzare și de cumpărare gaze naturale, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT a unor cantități de gaze naturale, cu livrare pe multiplu de zile gaziere consecutive, sub o lună calendaristică, în profil orar constant;

ff) *pieța produselor standardizate pe termen mediu și lung* — cadru organizat de tranzacționare a gazelor naturale, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT a unor cantități de gaze naturale pentru o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, în baza unor contracte standard de vânzare-cumpărare/contracte standard de tip EFET, cantități ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract;

gg) *piața produselor flexibile pe termen mediu și lung* — cadru organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unui contract propus de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare. Cantitatea totală și prețul rezultate în urma tranzacției pot suferi ajustări în perioada de executare a contractului numai conform condițiilor din oferta inițitoare. Transferul dreptului de proprietate se realizează în PVT;

hh) *platformă/sistem de tranzacționare* — sistemul informatic stabilit și menținut de OPCOM — S.A. în scopul realizării tranzacțiilor pe piețele produselor standardizate pe termen scurt/piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale/piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

ii) *preț de echilibru* — preț calculat automat de sistemul de tranzacționare al PZU-GN astfel încât cantitatea tranzacționabilă să fie maximă și valoarea absolută a surplusului să fie minimă;

jj) *prețul de închidere al pieței (PIP)* — prețul de echilibru calculat, pe PZU-GN, la sfârșitul etapei de transmitere a ofertelor, la care se încheie toate tranzacțiile pentru ziua gazieră de livrare în urma desfășurării unei sesiuni de tranzacționare. Acest preț nu include TVA;

kk) *proces combinat licitație-negociere* — PCGN-LN — modalitatea de tranzacționare pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii printr-un proces combinat de licitații și negociere continuă;

ll) *regulament* — Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., aprobat de ANRE;

mm) *scrisoare de garanție bancară de plată* — document prin care banca garantează se angajează în mod irevocabil și necondiționat să plătească, la prima solicitare scrisă a OPCOM — S.A., orice sumă până la concurența unei sume maxime stabilite de către participantul la piețele produselor standardizate pe termen scurt, în calitate de ordonator al garanției. Este emisă pe o perioadă limitată de timp conform procedurilor specifice elaborate de OPCOM — S.A.;

nn) *sesiune de tranzacționare* — program de derulare a procesului de tranzacționare specific fiecăreia dintre piețele centralizate de gaze naturale pe parcursul căruia se pot introduce, modifica sau anula oferte pentru un instrument standard și se pot încheia tranzacții, dacă se îndeplinesc condițiile de corelare;

oo) *tranzacție* — convenție încheiată pe platforma de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în platforma de tranzacționare, notificată de OPCOM — S.A. prin formularul de încheiere a tranzacției (care constituie obligație pentru părți în ceea ce privește semnarea în conformitate cu datele notificate ale contractului bilateral de vânzare-cumpărare sau subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părțile notificate);

pp) *tranzacție pe piața produselor standardizate pe termen scurt* — convenție încheiată în sistemul de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în sistemul de tranzacționare, notificată prin confirmarea de tranzacție;

qq) *zi de tranzacționare* — orice zi calendaristică pe parcursul căreia au loc tranzacții.

Art. 7. — Termenii, expresiile și abrevierile, altele decât cele prevăzute la art. 5 și 6, sunt definite conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Codului Rețelei de gaze naturale, Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și altor acte normative specifice și incidente sectorului gazelor naturale în vigoare.

SECȚIUNEA a 4-a

Legislație de referință

Art. 8. — La elaborarea prezentului regulament s-au avut în vedere prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile celorlalte acte normative aplicabile în sectorul gazelor naturale.

CAPITOLUL II

Cadrul de organizare a piețelor centralizate de gaze naturale

SECȚIUNEA 1

Piața produselor standardizate pe termen scurt

Art. 9. — Pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen scurt, OPCOM — S.A. pune la dispoziția participanților la piață produsele și serviciile aferente pentru organizarea și administrarea PZU-GN, PI-GN și PMZ-GN.

Art. 10. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe PZU-GN sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește câte un instrument standard pentru livrarea gazelor naturale în PVT, în profil orar constant, pentru fiecare zi gazieră;

2. OPCOM — S.A. organizează o sesiune de tranzacționare pentru fiecare zi gazieră de livrare;

3. participanții la piață pot introduce în sistemul de tranzacționare al PZU-GN mai multe oferte de vânzare și/sau mai multe oferte de cumpărare pentru instrumentul standard tranzacționat;

4. ofertele sunt formate dintr-o pereche preț-cantitate. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA;

5. prețul este exprimat în lei/MWh cu două zecimale și cantitatea în MWh/zi cu trei zecimale;

6. ofertele pot fi introduse doar în timpul sesiunii de tranzacționare corespunzătoare instrumentului standard respectiv;

7. introducerea ofertelor de cumpărare este condiționată de constituirea garanțiilor financiare în favoarea OPCOM — S.A.;

8. sesiunile de tranzacționare se desfășoară în sistem online, conform procedurii specifice de funcționare, cu respectarea următoarelor principii:

a) în prima etapă, de transmitere a ofertelor, se pot introduce oferte de către participanții la piață, respectiv modifica, anula ofertele proprii existente în sistemul de tranzacționare. În această etapă nu se încheie tranzacții;

b) corelarea automată a cererii cu oferta se realizează la deschiderea celei de-a doua etape, când se vor încheia tranzacții cu gaze naturale rezultate din procesul de ofertare;

c) ofertele compatibile se tranzacționează la același preț, prețul de închidere al pieței;

9. tranzacțiile efectuate pe PZU-GN determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piață de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate;

10. prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

11. OPCOM — S.A. este contraparte pentru fiecare participant la piață, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PZU-GN;

12. ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi;

13. după încheierea unei sesiuni de tranzacționare, participanții la piață au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU-GN, la confirmările de tranzacții proprii;

14. OPCOM — S.A. are obligația notificării către OTS, în PVT, a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe PZU-GN.

Art. 11. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe PI-GN sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește instrumente standard pentru livrarea gazelor naturale în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției;

2. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de tranzacționare pentru fiecare instrument standard;

3. participanții la piață pot introduce în sistemul de tranzacționare al PI-GN mai multe oferte de vânzare și/sau mai multe oferte de cumpărare pentru instrumentele standard tranzacționate;

4. ofertele sunt formate dintr-o pereche preț-cantitate. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA;

5. prețul este exprimat în lei/MWh cu două zecimale și cantitatea în MWh/zi cu trei zecimale;

6. ofertele pot fi introduse doar în timpul sesiunilor de tranzacționare corespunzătoare instrumentului standard respectiv;

7. introducerea ofertelor de cumpărare este condiționată de constituirea garanțiilor financiare în favoarea OPCOM — S.A.;

8. sesiunile de tranzacționare se desfășoară în sistem online, conform procedurii specifice de funcționare, cu respectarea următoarelor principii:

a) corelarea automată a cererii cu oferta se realizează la îndeplinirea condiției de compatibilitate;

b) tranzacția se încheie pentru cantitatea comună a ofertelor compatibile;

c) fiecare tranzacție are prețul stabilit în sistemul de tranzacționare al PI-GN conform algoritmului aplicat în mod automat de sistemul de tranzacționare precizat prin procedura specifică elaborată de OPCOM — S.A.;

9. tranzacțiile efectuate pe PI-GN determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piață de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate;

10. prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

11. OPCOM — S.A. este contraparte pentru fiecare participant la piață, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PI-GN;

12. ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi;

13. după încheierea unei tranzacții, participanții la piață au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PI-GN, la confirmările de tranzacții proprii;

14. OPCOM — S.A. are obligația notificării către OTS, în PVT, a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe PI-GN.

SECȚIUNEA a 2-a

Piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung

Art. 12. — Pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen mediu și lung, OPCOM — S.A. stabilește următoarele piețe:

a) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere (PCGN-LN);

b) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație publică (PCGN-LP);

c) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare de tip OTC (PCGN-OTC).

Art. 13. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare PCGN-LN prin licitație și negociere sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

a) obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard;

b) perioada de livrare: lună, trimestru, semestru, sezon, an — clar definite ca dată de începere și finalizare a livrării;

c) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

d) transferul dreptului de proprietate: în PVT;

e) contract standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale elaborat de OPCOM — S.A. care prevede clauze privind garanțiile de bună execuție-plată;

f) cantitatea tranzacționată în baza unui contract standard este de 1 MWh/zi pentru perioada standard de livrare aferentă (lună, trimestru, semestru, sezon, an).

2. Participanții inițiază oferte de vânzare sau de cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform pct. 1, specificând cantitatea supusă tranzacționării, exprimată în unități de energie (MWh/zi) și prețul propus (lei/MWh), prin introducerea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PCGN-LN. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare.

3. Pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM — S.A. programează sesiuni de licitații în fiecare zi lucrătoare.

4. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de licitație în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor principii:

a) participanții pot introduce oferte care pot fi modificate/anulate pe tot parcursul etapei de ofertare, în funcție de strategia proprie de ofertare sau evoluția pieței, toate aceste operațiuni fiind vizualizate în piață conform procedurii specifice elaborate de OPCOM — S.A.;

b) pe tot parcursul etapei de ofertare corelarea ofertelor are loc în mod continuu și automat pe măsură ce, prin introducerea unei noi oferte și/sau modificarea uneia existente, sunt îndeplinite următoarele condiții de corelare:

(i) fiecare dintre ofertele care îndeplinesc condiția de corelare a fost vizibilă în piață pe parcursul intervalului de timp Δt de 2 minute de suspendare a corelării;

(ii) prețul unei oferte de vânzare este mai mic sau egal cu cel mai mare preț al unei oferte de cumpărare sau o ofertă de cumpărare propune un preț mai mare sau egal cu cel mai mic preț al unei oferte de vânzare.

5. Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 15 minute de la momentul realizării tranzacției, OPCOM — S.A. va anula tranzacția în platforma de tranzacționare.

6. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților, notificați prin formularul de încheiere a tranzacției, de a încheia contractul standard pentru produsul standard tranzacționat, la prețul de atribuire și pentru cantitatea de gaze naturale aferentă tranzacției încheiate la acest preț, notificate conform rezultatelor sesiunii de licitație de către OPCOM — S.A.

7. OPCOM — S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel standard și cu datele aferente tranzacției stabilite în urma sesiunii de tranzacționare referitoare la cantitatea și prețul tranzacției.

8. Clauzele contractului standard de vânzare-cumpărare nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Prețul și cantitatea rămân fixe pe perioada derulării contractului standard.

9. În cazul refuzului încheierii contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform, participantul/participanții în cauză plătește/plătesc OPCOM — S.A., în termen de 5 zile lucrătoare, o sumă penalizatoare în cuantum de 10% din valoarea tranzacției. În cazul prezentării unui contract neconform, acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice.

10. OPCOM — S.A. asigură, în termen de 5 zile lucrătoare, virarea contravalorii sumei penalizatoare, astfel:

a) în mod egal, părților care au introdus oferte, pentru acel instrument, în cazul refuzului încheierii contractului de către părțile din cadrul unei tranzacții;

b) partenerului de tranzacție, în cazul refuzului încheierii contractului de către una dintre părțile din cadrul unei tranzacții;

c) reține suma penalizatoare în contul OPCOM — S.A. în cazul în care părțile din cadrul unei tranzacții care refuză semnarea contractului au fost singurii participanți la sesiunea de tranzacționare, pentru instrumentul respectiv.

Art. 14. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare PCGN-LP, prin licitație publică, sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, pentru:

a) perioade de livrare: lună, trimestru, semestru, sezon, an — clar definite ca dată de începere și finalizare a livrării;

b) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

c) transferul dreptului de proprietate în PVT.

2. Fiecare ofertant își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de gaze naturale, caracterizată prin:

a) perioada de livrare standard;

b) prețul minim solicitat (lei/MWh), în cazul unei oferte de vânzare, respectiv prețul maxim oferit, în cazul unei oferte de cumpărare; prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

c) cantitatea tranzacționată în baza contractului, exprimată în unități de energie (MWh/zi), cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale a cantității de gaze naturale oferite. În cazul acceptării atribuirii parțiale se va preciza cantitatea minimă ce poate fi atribuită parțial;

d) formatul de contract propus, care cuprinde toate prevederile contractuale prevăzute de participantul inițiator, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată. Este interzisă includerea în contractul propus de clauze de modificare ulterioară prin înțelegerea părților care să vizeze condițiile comerciale. Prin acordul lor, părțile pot conveni, prin acte adiționale ulterioare, modificări ale condițiilor de derulare administrativă a contractului.

3. OPCOM — S.A. programează câte o sesiune de licitație pentru fiecare ofertă inițiată de vânzare sau de cumpărare primită, cu condiția să existe timpul specificat în procedura corespunzătoare, elaborată de OPCOM — S.A., pentru:

a) aducerea ofertei la cunoștința participanților la piață, prin publicarea acesteia pe site-ul OPCOM — S.A., pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare;

b) depunerea la OPCOM — S.A. a intențiilor de participare cu oferte de răspuns.

4. OPCOM — S.A. organizează ședințe de licitație publică.

5. Ofertele de răspuns declarate câștigătoare determină obligația respectivilor participanți de a încheia contractele în forma propusă de participantul inițiator, pentru cantitatea atribuită și la prețul din oferta de răspuns declarată câștigătoare, în conformitate

cu regulile de licitație stabilite prin procedurile specifice în vigoare, publicate pe pagina de internet a OPCOM — S.A.

6. Părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPCOM — S.A., prin formularul de încheiere a tranzacției.

7. OPCOM — S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus.

8. Participanții plătesc OPCOM — S.A., în termen de 5 zile lucrătoare, o sumă penalizatoare în cuantum de 5% din valoarea ofertei inițiată în cazul retragerii acesteia înainte de data organizării licitației, respectiv de 10% din valoarea tranzacției în cazul refuzului semnării contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform; în cazul prezentării unui contract neconform, acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice.

9. După încasarea sumei penalizatoare, OPCOM — S.A. asigură, în termen de 5 zile lucrătoare, virarea contravalorii acesteia astfel:

a) în mod egal, părților care au depus oferte de răspuns, în cazul în care a fost retrasă o ofertă înaintată de un participant inițiator;

b) părții care a depus oferta inițiată, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul cu ofertă de răspuns declarat câștigător în cadrul licitației;

c) părții declarate câștigătoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul inițiator;

d) reține suma penalizatoare în contul OPCOM — S.A. în cazul în care atât participantul inițiator, cât și participantul cu ofertă de răspuns refuză semnarea contractului și aceștia au fost singurii participanți la sesiunea de licitație.

10. OPCOM — S.A. este exonerat de orice obligație de plată către părțile prevăzute la pct. 9 lit. a)-c) atât timp cât participanții prevăzuți la pct. 8 nu își achită obligațiile de plată către OPCOM — S.A.

Art. 15. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

a) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

b) perioada de livrare: lună, trimestru, semestru, sezon, an — clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;

c) cantitatea de gaze naturale tranzacționată printr-un contract, 1 MWh/zi;

d) transferul dreptului de proprietate în PVT;

e) participanții vor tranzacționa pe baza contractelor standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România sau în baza contractelor preagreate înainte de participarea la tranzacționare. În cadrul contractului sunt stabiliți toți termenii contractuali, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată, cu excepția următoarelor elemente: prețul, cantitatea de gaze naturale și perioada de livrare;

f) pentru accesul la tranzacționare, un participant trebuie să aibă în lista de eligibilitate înscrși minimum 8 participanți.

2. Participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform prevederilor pct. 1, prin introducerea ofertelor în platforma de tranzacționare a PCGN-OTC.

3. Pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM — S.A. programează perioadele de tranzacționare specifice fiecărui produs standard.

4. Participarea pe PCGN-OTC se realizează luând în considerare operatorii economici înscrși pe listele de eligibilitate, notificate OPCOM — S.A. de către fiecare participant la piață.

5. Responsabilitatea conținutului listei de eligibilitate și a actualizării conținutului său, odată cu modificarea listei de participanți la PCGN-OTC, revine fiecăruia dintre participanții la piață.

6. OPCOM — S.A. răspunde pentru configurarea și actualizarea în platforma de tranzacționare a pieței a listelor de eligibilitate, comunicate de către participanții la piață.

7. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de tranzacționare în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor reguli:

a) sesiunile de tranzacționare sunt organizate în zilele lucrătoare, conform programului de ofertare stabilit de către OPCOM — S.A.;

b) participanții la piață pot introduce simultan atât oferte de cumpărare, cât și oferte de vânzare pentru același produs.

8. Pe tot parcursul sesiunii, tranzacționarea se realizează prin două modalități:

a) selectarea (accesare la „click”) și acceptarea ofertei eligibile de vânzare sau de cumpărare în platforma de tranzacționare. Ofertele neeligibile nu vor putea fi tranzacționate prin această metodă;

b) corelare automată, cu sau fără utilizarea facilității de intermediere. În cazul în care pentru un produs PCGN-OTC se ajunge la situația de corelare a ofertelor:

(i) acestea sunt corelate automat, dacă ofertele sunt introduse de parteneri eligibili, încheindu-se tranzacții asumate de către participanții eligibili ale căror oferte au fost corelate;

(ii) acestea sunt rezervate automat de către platformă, iar administratorul platformei de tranzacționare va desfășura activitățile prevăzute pentru procedura de intermediere de încheiere a tranzacțiilor, dacă ofertele sunt introduse de participanții la piață, alții decât partenerii eligibili.

9. Pe tot parcursul sesiunii de tranzacționare este permisă introducerea/modificarea/anularea ordinelor, toate operațiunile fiind vizualizate în piață prin ecranele platformei de tranzacționare.

10. Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 15 minute de la momentul realizării tranzacției, OPCOM — S.A. va anula tranzacția pe platformă.

11. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la piață, notificați prin formularul de încheiere a tranzacției, de a-și asuma tranzacțiile și de a le subscrie contractelor standard EFET sau contractelor preagreate de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, conform datelor comunicate de OPCOM — S.A. pentru tranzacțiile notificate.

SECȚIUNEA a 3-a

Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung

Art. 16. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung (PPF-TL) sunt următoarele:

1. Fiecare ofertant își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de gaze naturale, caracterizată prin:

a) prețul de pornire (lei/MWh) și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul; prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

b) cantitatea tranzacționată în baza contractului, exprimată în unități de energie (MWh/zi), și valoarea limitei maxime de variație a acesteia;

c) profilul de livrare;

d) perioada de livrare (de minimum 1 lună);

e) transferul dreptului de proprietate în PVT;

f) formatul de contract propus, care cuprinde toate prevederile contractuale prevăzute de participantul inițiator,

inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată. Este interzisă includerea în contractul propus de clauze de modificare ulterioară prin înțelegerea părților, care să vizeze condițiile contractuale altfel decât în sensul modificărilor acceptabile de către inițiator conform clauzelor de opțiune stabilite prin forma publicată a contractului. Prin acordul lor, părțile pot conveni, prin acte adiționale ulterioare, modificări ale condițiilor de derulare administrativă a contractului.

2. OPCOM — S.A. programează câte o sesiune de licitație pentru fiecare ofertă inițiată de vânzare sau de cumpărare primită, cu condiția să existe timpul specificat în procedura corespunzătoare, elaborată de OPCOM — S.A. și publicată pe pagina proprie de internet, pentru:

a) aducerea la cunoștința participanților la piață a ofertei și a contractului aferent, prin publicarea acestora pe site-ul OPCOM — S.A., pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare;

b) depunerea la OPCOM — S.A. a intențiilor de participare cu oferte de răspuns.

3. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de licitație publică.

4. La sesiunile de licitație organizate pentru o ofertă inițiată pot participa cu oferte de răspuns:

a) oricare participant care se află pe lista de eligibilitate, notificată OPCOM — S.A., a participantului inițiator pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET sau în baza unor contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție;

b) oricare participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare.

5. Ofertele de răspuns declarate câștigătoare determină obligația respectivilor participanți de a încheia contractele în forma propusă de participantul inițiator, pentru cantitatea atribuită și la prețul din oferta de răspuns declarată câștigătoare, în conformitate cu regulile de licitație stabilite prin procedurile specifice în vigoare.

6. Părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPCOM — S.A., prin formularul de încheiere a tranzacției.

7. OPCOM — S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus.

8. Participanții plătesc OPCOM — S.A., în termen de 5 zile lucrătoare, o sumă penalizatoare în cuantum de 5% din valoarea ofertei inițiată în cazul retragerii acesteia înainte de data organizării licitației, respectiv 10% din valoarea tranzacției în cazul refuzului semnării contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform. În cazul prezentării unui contract neconform, acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice.

9. După încasarea sumei penalizatoare, OPCOM — S.A. asigură, în termen de 5 zile lucrătoare, virarea contravalorii acesteia, astfel:

a) în mod egal, părților care au depus oferte de răspuns, în cazul în care a fost retrasă o ofertă înaintată de un participant inițiator;

b) părții care a depus oferta inițiată, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul cu ofertă de răspuns declarat câștigător în cadrul licitației;

c) părții declarate câștigătoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul inițiator;

d) reține suma penalizatoare în contul OPCOM — S.A., în cazul în care atât participantul inițiator, cât și participantul cu

ofertă de răspuns refuză semnarea contractului și aceștia au fost singurii participanți la sesiunea de licitație.

10. OPCOM — S.A. este exonerat de orice obligație de plată către părțile prevăzute la pct. 9 lit. a)-c), atât timp cât participanții prevăzuți la pct. 8 nu își achită obligațiile de plată către OPCOM — S.A.

SECȚIUNEA a 4-a

Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Art. 17. — (1) Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM — S.A. este voluntară și este permisă:

a) titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

b) operatorului de transport și de sistem, astfel:

(i) pe piețele produselor standardizate pe termen scurt — în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport;

(ii) pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung — în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale;

c) operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale pe piața produselor standardizate pe termen scurt și pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung.

(2) Prin derogare de la prevederile lit. c), pe piața produselor standardizate pe termen scurt, clienții finali au dreptul să vândă gaze naturale numai în scopul echilibrării portofoliului propriu, conform reglementărilor ANRE.

Art. 18. — Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată OPCOM — S.A., conform procedurilor operaționale specifice elaborate de OPCOM — S.A., după semnarea de către reprezentantul autorizat al solicitantului a Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale și/sau a Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și/sau a Convenției de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 19. — OPCOM — S.A. stabilește conținutul-cadru al Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, al Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și al Convenției de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, care cuprind drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPCOM — S.A. și ale fiecărui participant la aceste piețe.

Art. 20. — OPCOM — S.A. publică convențiile de participare la piețele centralizate de gaze naturale pe pagina proprie de internet, după ce au fost supuse consultării publice.

Art. 21. — Participarea efectivă la tranzacționare pe o piață centralizată de gaze naturale este permisă sub condiția

îndeplinirii de către participantul la piață a condițiilor prevăzute în Convenția de participare specifică pieței și în procedura elaborată de OPCOM — S.A.

Art. 22. — Un participant la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale și/sau la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și/sau la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se poate retrage din propria inițiativă de la aceste piețe în baza unei înștiințări în scris, semnată de reprezentantul autorizat al participantului la piață, conform prevederilor din procedura elaborată de OPCOM — S.A.

Art. 23. — OPCOM — S.A. poate suspenda sau revoca înregistrarea unui participant de la piața/piețele de gaze naturale la care acesta este înregistrat în oricare dintre următoarele cazuri:

a) nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru înregistrarea ca participant la piață definite în procedurile specifice elaborate de OPCOM — S.A.;

b) nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin conform prezentului regulament;

c) nu respectă Convenția de participare și/sau procedurile specifice aferente organizării și funcționării pieței.

Art. 24. — Înscrierea/Suspendarea/Revocarea participanților, depunerea/introducerea ofertelor, organizarea sesiunilor de licitație/tranzacționare se desfășoară în conformitate cu procedurile operaționale specifice elaborate de OPCOM — S.A.

SECȚIUNEA a 5-a

Decontare și garanții pe piața produselor standardizate pe termen scurt

Art. 25. — (1) În vederea participării la sesiunile de tranzacționare organizate pe PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN cu oferte de cumpărare, participantul la piață trebuie:

a) să încheie cu o bancă comercială un contract de mandat privind plata prin debit direct;

b) să întreprindă măsurile necesare pentru transmiterea de către banca cont central la OPCOM — S.A. a scrisorii de garanție bancară de plată în favoarea OPCOM — S.A. înainte de ziua de tranzacționare în care dorește să introducă oferte de cumpărare.

(2) Scrisoarea de garanție bancară de plată emisă în favoarea OPCOM — S.A. în calitate de beneficiar este utilizată pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată ale participantului la piață neîncasate încă în contul central, precum și pentru validarea ofertelor de cumpărare.

(3) La introducerea în sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, ofertele de cumpărare a căror valoare este mai mare decât garanția de validare calculată, diminuată cu valoarea ofertelor de cumpărare active, sunt invalidate de către sistemul de tranzacționare, iar participantul respectiv este notificat prin mesaj transmis automat de și prin intermediul sistemului de tranzacționare.

(4) După încheierea sesiunilor de tranzacționare aferente unei zile, OPCOM — S.A. elaborează nota de decontare zilnică, pe care o pune la dispoziția participantului la PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, în care sunt înregistrate la nivelul zilei de livrare cantitățile de gaze naturale aferente tranzacțiilor de cumpărare/vânzare și valorile totale și nete ale obligațiilor de plată/drepturilor de încasare.

(5) Încasările/Plățile aferente valorilor nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată pentru tranzacțiile încheiate zilnic pe PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN se realizează prin intermediul

contului central al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, deschis la banca cont central de către OPCOM — S.A. în calitate de contraparte, prin mecanismele de debitare directă.

(6) În cazul în care banca de decontare a participantului la piață a comunicat refuzul la plată a instrucțiunii de debitare directă, OPCOM — S.A. solicită executarea scrisorii de garanție bancară de plată a acestuia.

(7) În situația în care în luna de livrare participantul la piață înregistrează, la nivel de zi de livrare, atât tranzacții de vânzare pe PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, cât și tranzacții de cumpărare pe PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN, drepturile sale de încasare, respectiv obligațiile sale de plată față de OPCOM — S.A., comunicate prin facturi reciproce, sunt supuse mecanismului de compensare a acestora, conform prevederilor legale aplicabile.

SECȚIUNEA a 6-a

Tarife

Art. 26. — În calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale, pentru activitățile și serviciile desfășurate, OPCOM — S.A. percepe următoarele tarife:

- a) tariful de administrare;
- b) tariful de tranzacționare.

Art. 27. — Tariful de administrare se percepe anual fiecărui participant la piață pentru fiecare dintre piețele la care acesta este înregistrat. În primul an, factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail), în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data înregistrării, cuprinzând valoarea tarifului (la care se adaugă TVA, după caz), ponderată cu raportul dintre numărul de luni în care participantul este înscris și numărul de luni din anul calendaristic. Începând cu al doilea an, pentru participanții înregistrați, factura se emite în luna decembrie a anului curent pentru anul următor. În situația retragerii/revocării participantului de pe piață, OPCOM — S.A. are obligația emiterii facturii de regularizare, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data retragerii/revocării acestuia.

Art. 28. — Tariful de tranzacționare pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se percepe lunar. Factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail) în primele 3 (trei) zile lucrătoare din luna următoare lunii în care au fost încheiate tranzacțiile de vânzare/cumpărare a gazelor naturale. Tariful de tranzacționare se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate în luna respectivă, conform datelor comunicate prin formularele de încheiere a tranzacției.

Art. 29. — Tariful de tranzacționare pe piața produselor standardizate pe termen scurt se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate conform procedurii elaborate de OPCOM — S.A.

Art. 30. — Participanții la PCGN-OTC care acceptă intermedierea unei tranzacții între doi participanți aflați în imposibilitatea tranzacționării în mod direct, conform listelor de eligibilitate, nu vor plăti tariful de tranzacționare pentru intermediere.

Art. 31. — Plata facturilor se efectuează de către participanți prin virament bancar sau cu ordin de plată, în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la comunicarea facturii. Factura se consideră achitată de către participant la data înregistrării plății în contul OPCOM — S.A.

SECȚIUNEA a 7-a

Transparența pieței centralizate de gaze naturale

Art. 32. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor standardizate pe termen scurt, OPCOM — S.A. publică pe pagina proprie de internet următoarele informații:

1. Pentru piața intrazilnică de gaze naturale (PI-GN), pentru fiecare produs se publică informații referitoare la:

- a) volumul tranzacționat pentru restul zilei gaziere și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;
- b) prețul minim de tranzacționare;
- c) prețul maxim de tranzacționare;
- d) prețul mediu, calculat ca medie ponderată;
- e) prețul de închidere al zilei de tranzacționare;
- f) variația prețului de închidere al zilei curente față de prețul de închidere al zilei anterioare;
- g) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Informațiile prevăzute la lit. a)-d) se publică la fiecare două ore, iar informațiile prevăzute la lit. e)-g) se publică la sfârșitul zilei gaziere.

2. Pentru piața pentru ziua următoare de gaze naturale (PZU-GN) se publică informații referitoare la:

- a) volumul tranzacționat pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate;
- b) prețul de închidere al pieței;
- c) variația prețului de închidere al pieței al zilei curente față de prețul de închidere al pieței al zilei anterioare;
- d) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Informațiile se publică după încheierea sesiunii de tranzacționare.

3. Pentru piața produselor cu livrare pe mai multe zile consecutive, sub o lună calendaristică (PMZ-GN), pentru fiecare produs în parte se publică informații referitoare la:

- a) volumul tranzacționat și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;
- b) prețul minim de tranzacționare;
- c) prețul maxim de tranzacționare;
- d) prețul mediu, calculat ca medie ponderată;
- e) variația prețului de închidere al zilei curente față de prețul de închidere al zilei anterioare pentru fiecare produs aflat în tranzacționare;
- f) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Art. 33. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung, OPCOM — S.A. publică pe pagina proprie de internet următoarele informații, după încheierea fiecărei sesiuni de licitație/tranzacționare:

- a) rezultatele sesiunii de licitație pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-LP, precizând următoarele elemente: tipul de produs tranzacționat, volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul minim de tranzacționare, prețul maxim de tranzacționare, prețul mediu de tranzacționare, calculat ca medie ponderată;
- b) pentru fiecare produs supus tranzacționării prin modalitatea de tranzacționare PCGN-LN și PCGN-OTC, următoarele elemente: volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul minim de tranzacționare, prețul maxim de tranzacționare, prețul mediu de tranzacționare (calculat ca medie ponderată), prețul mediu actualizat (calculat

ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare), variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu actualizat al zilei anterioare, prețul de închidere al zilei de tranzacționare, variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare;

c) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Art. 34. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, OPCOM — S.A. publică pe pagina proprie de internet cel puțin următoarele informații, după încheierea fiecărei sesiuni de licitație:

- a) sensul ofertei (vânzare sau cumpărare gaze naturale)
- b) cantitatea contractată;
- c) limita maximă de variație a cantității contractate;
- d) perioada de livrare;
- e) prețul de atribuire adjudecat;
- f) formula de ajustare a prețului.

Art. 35. — OPCOM — S.A. asigură publicarea listei de eligibilitate a fiecărui participant pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC și pentru piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 36. — Datele referitoare la rezultatele sesiunilor de tranzacționare vor fi disponibile pe platforma PCGN-LN/PCGN-OTC/sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN/PMZ-GN timp de cel puțin 2 (doi) ani și pot fi accesate, prin rapoarte, de către fiecare participant.

Art. 37. — Fiecare ofertă inițiată supusă tranzacționării pe PCGN-LP și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung va fi disponibilă pe pagina de internet a OPCOM — S.A. timp de cel puțin 2 ani.

Art. 38. — OPCOM — S.A. publică pe pagina proprie de internet tarifele percepute pentru serviciul efectuat în calitate de operator al piețelor centralizate de gaze naturale pe care le administrează, precum și toate procedurile/avizele aferente acestor piețe.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 39. — OPCOM — S.A. elaborează, actualizează ori de câte ori este nevoie și supune consultării publice — prin afișare pe pagina proprie de internet — procedurile operaționale corespunzătoare funcționării piețelor centralizate de gaze naturale administrate, în linie cu modificările cadrului de reglementare.

Art. 40. — OPCOM — S.A. promovează în timp și alte modalități de tranzacționare a gazelor naturale, în funcție de evoluția lichidității piețelor centralizate deja implementate, de evoluția cadrului legal național și european, precum și de solicitările operatorilor economici din domeniul gazelor naturale și autorităților implicate, pe baza unui proces transparent de consultare cu participanții la piața de gaze naturale și cu ANRE, în vederea creșterii eficienței pieței de gaze naturale în ansamblu. Promovarea altor modalități de tranzacționare se va finaliza prin emiterea de proceduri specifice sau modificarea celor existente, cu supunerea lor consultării publice.

Art. 41. — OPCOM — S.A. supraveghează funcționarea piețelor de gaze naturale centralizate administrate, publică rapoarte periodice, precum și indici, calculați în baza rezultatelor acestor piețe, în scopul stabilirii unor referințe corecte de preț pentru piețele de gaze naturale.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

